

Lena Malmström
Centrum för naturvägledning
018- 672504
lena.malmstrom@slu.se

Minnesanteckningar
Samverkansgruppsmöte
29 maj 2015
10.30 – 15.00
Tammsalen, SLU Ultuna

1 (7)

Minnesanteckningar samverkansgrupp 29 maj 2015

1. Lena Malmström, Centrum för naturvägledning hälsade alla välkomna till SLU Ultuna och årets andra samverkansgruppsmöte i Naturens år.

2. Nytt från Naturvårdsverket, Stina Söderqvist

Tips till nätverket: Naturumen har ett mycket bra nätverk och pedagoger, bra forum via höstkonferensen och projektplatsen, kontakta Evelina Selander, Naturvårdsverket, om man vill meddela sig med naturumen.

Tankesmedjan för friluftsliv i Örebro. Utvärderingen visade att konferensen är ett bra forum för dialog. Hölls för första gången ute i landet. Deltagarna röstade för att bege oss ut i landet även fortsättningsvis. Beklagligt att konferensen krockade med "Flora och Fauna". Övik årets friluftskommun 2015.

Uppföljning av *10 mål för friluftsliv*, Eva Stighäll. Läs på NVs hemsida.

NV föreslås få ökade anslag för skydd om värdefull natur, besked i juni.

Kommunikationssatsning hos NV ska sammanställa budskap och argument för att skydda natur. Hör av er till Christina Frimodig (christina.frimodig@naturvardsverket.se), NV, om ni vill medverka på något sätt. I oktober ska en argumentsamling vara klar. Delaktighet från nätverket önskas! Stina mejlar ut kontaktuppgifter.

Ekosystemtjänster, regeringsuppdraget är ett kommunikationsuppdrag. Öka medvetandet hos statliga myndigheter. Projektledare på Naturvårdsverket är Ulrika Hagbarth (läs gärna intervju med henne om detta i förra numret av Biodiverse). Märker att efterfrågan ökar på kunskap om begreppet ökar.

3. Runda: på G i nätverket

Anett, ArtDatabanken

Flora Faunakonferensen avslutad, gick bra.

Arbetet med Rödlistan precis klar. Finns i tryck och pdf.

Havs- och vatten konferensen ett bra forum.

På väg till Skogsmässan i Elmia, medverkar tillsammans med LST Jönköping.

Tips! Artedi, Anundsjö hembygdsförening, Gysinge och Sommen har lånat bilder till utställningar om ekosystemtjänster av Artdatabanken. Alltså: bilder kan finnas att låna,

Naturens år

möjligen kan det finnas utställningar att dela. (Med anledning av att bla naturum efterfrågat gemensamt material/utställningar som skulle kunna gå att boka).

Annika, CBM

Ska fira 20-årsjubileum. På Mångfaldskonferensen 12 november i Uppsala, Tema Liv i staden. Planerar ett jubileumsnummer av Biodiverse lagom till konferensen. Biodiverse över lag en inspirationskälla till Ekosystemtjänster. Många olika aspekter.

Johan, ArtDatabanken

Flora & Fauna 2015. Pristagare Trunstadgruppens arbete i Knivsta. Planerar nästa 20 april 2016. Uppmanar alla att kolla hur det ser ut i kalendrarna för att undvika krockar. Har ni evenemang spikade, hör av er till Johan Samuelsson!

ArtDatabankens verksamhetsberättelse är klar, sprid! Finns att få i print (finast!)/att ladda ner. Kontakta Johan Samuelsson.

Susanne, Artdatabanken

Artportalen förbättrad, Nu har även Norge en internetportal - samma programvara men olika databaser. Arbetet i Finland rör på sig också. Kanske bjuda in nordiska kollegor till Naturens år-möte?

Vill lyfta vikten av kommunikation - extern och intern.

Frågor uppkom i gruppen om hur olika ArtData och övriga organisationer satsar på Böcker/digitalt. ArtData: Organisationen ställd inför digital produktion. Om mer pengar kommer in så vill de se böcker. Det är olika produktionssätt för digitalt eller bok, handlar om olika kanaler.

Maria, Svenska botaniska föreningen

Vårkollen under Valborg tog emot 3600 rapporter. Kjell Bolmgren gjorde en mediasatsning och fick ett bra gensvar. 16 juni är Vilda blommornas dag. 107 vandringar på hemsidan! Bisam – våtmarkskonferens under planering.

Tommy, Skansen.

Full fart! Programverksamhet. Ekosystemrelaterade aktiviteter bl. a. Skogens rika förråd, utställning och Fena på fisk.

Två nya program till hösten och under nästa år. Har som första organisation MSC-certifierat sin fikshantering. Ska bygga en Östersjöanläggning med tre akvarium, fysiskt på plats 2017. Pengar från Baltic Sea 2020. Vetenskapligt råd. Har startat motsvarande NRMs jourhavande biolog: Ring djuren/djurtelefonen. Evenemang kring Världsmiljödagen.

Claes, Naturhistoriska

Dinosaurierna publikmagnet, dramatiserade visningar med en dinosaureforskare som kommer och berättar. Ekosystemtjänster ffa: Odlastaden, Utställning stadsnära odling med fokus på barn.

Naturens år

Naturfotografutställning och/i samarbetar med NV. Naturumsresor till Ammarnäs, Höga kusten. naturrumsträff i höst tills med CNV "Svåra ämnen". Jourhavande biolog har vikarie hela sommarsäsongen. Jourhavande paleontolog, geolog.

Maria, Svenska turistföreningen.

STF har nio riktlinjer, fokuserar på fyra: Tystnad, infrastruktur, leder, allemansrätt. Skapa verktygslådor till lokalavdelningarna.

Jessica, Tyresta

Tyresta är nationalparkernas hus, nu vill man lyfta fram Tyresta mer. I septemeber invigs en ny utställning. Människan som central aktör i Tyresta. Känner sig klara med branden. Program med egna program och bjuder in andra aktörer. Svampens dag, Tyrestadagen 13 sept. Tyresta by aktivt jordbruk (ej enkom visningsgård), riktig gård med gamla lantraser. Guidad verksamhet from juni. Drivs av ett par av stiftelsen anställda lantbrukare (i stället för att de arrenderar) kor, anka, gris, höns, en häst.

Lena, Centrum för naturvägledning

CNV har lett en workshop om att kommunicera EST med naturumen i norr: Hur kan vi integrera ekosystemtjänster i befintliga aktiviteter - fokus på guidade turer. Uppföljande diskussion om ekosystemtjänster i utställningar.

Förbereder en workshop om att kommunicera ekosystemtjänster i biosfärområdena, en pilot inför kompetensutveckling 2016. I anslutning till ett seminarium om ekosystemtjänster i Kristianstads vattenrike.

Temanummer av nyhetsbrevet Naturvägledaren om ekosystemtjänster efter sommaren.

naturum

CNV har med hjälp av Peder Curman, Tyresta, och Thorfinn Rohde, norska Miljödirektoratet, gjort en översiktlig inventering av vilka aktiviteter naturum har, som handlar om ekosystemtjänster. Utställningar finns på flera platser + aktiviteter som ofta märkts med Naturens års logga. Exempel: Pollinering (bi-batterier, humlebingo, utställningar), fotosyntes, nedbrytning – insektssafari, fladdermussafari, Skuleskogen har en utställning om est i hav och vatten som utgår ifrån historisk systematisering av fiskar. Svampar, våtmarker är andra teman.

[Läs mer på Naturens års hemsida.](#)

4. Nätverksmöte

1. **facebook, twitter** - Lena: funkar det som nu? Vi håller ganska låg profil på FB, ffa mötesadministration, intern information, kortare notiser. Endast

Naturens år

medlemmar i nätverket kan bli vänner.

Nätverket tycker detta är en lagom nivå.

Naturens år-sidan på facebook är för närvarande upplagd som en person. Lena kollar om det går att ombilda till grupp.

Obs! Om ni vill att t ex en kollega skall bli vän, få tillgång till Naturens år-sidan, så maila gärna Lena (lenna.malmstrom@slu.se). Vänförfrågningar kommer in i stort antal och svårt att veta vilka som bör ha tillgång eller ej.

Inte så många twittringar, finns ett önskemål om större flöde? Nej, det tycker inte mötet. (Tidigare, då Naturens år hade en hemsida i wordpress-format, fyllde tweetsen en viktigare funktion för att hålla hemsidan levande. Nu ligger [Naturens år som en undersida till cnv.nu.](#))

2. Tema 2016.

Beslut: Mötet rekommenderar Naturvårdsverket att besluta att ekosystemtjänster skall vara tema för Naturens år även 2016 – 17, med möjlighet till omprövning inför 2017.

Bakgrund: Alla organisationer har haft möjlighet att tycka till i en webbaserad enkät (Survey Monkey 4-31 mars, med påminnelse och ny möjlighet att rösta under maj). 19 organisationer svarade på enkäten:

17 svarade ja till att ha fortsatt ekosystemtema 2016-17.

1 svarade nej, vi vill diskutera ett annat tema, och föreslog klimatet som ett akut angeläget tema, samt att FN:s teman bör kollas upp.

1 organisation svarade kanske/vet ej och föreslog ätbart från naturen som ett mer konkret tema.

(Totalt har nätverket ca 32 aktiva organisationer/aktörer)

Klimat ansågs viktigt. Ätbart från naturen är ett fullt möjligt undertema till ekosystemtjänster (fritt för deltagande organisationer att använda under ekosystemtjänster).

FN-teman 2016: Kameldjurens och baljväxternas år. Världsmiljödagen 2016 (ung översättning) "Vår värld. Vårt ansvar".

Diskussion: Annika, ArtData, undrar över syftet med att ha tema. Lena, CNV: Aktörer kan samlas kring ett tema, samverkan, nätverket är en bra kontaktyta mellan organisationer inom både natur och friluftsliv. Stina, NV: Plattform för samverkan, konkret att arbeta tillsammans. Syftet främst att öka kunskapen i organisationerna i naturens år, riktar sig till aktörer (myndigheter) som har en roll i samhället.

Tommy: Tidigare följt FN:s år, har inte alltid fungerat.

Svenska botaniska: Vi ser gärna längre perioder av sammanhängande tema, för att hinna föra ut idén. För naturum är naturens värden centrala i verksamheten, måste just ordet "ekosystemtjänst" lyftas fram? Svårighet och möjligheter med tema, om det är alltför konkret är det svårt för alla organisationer att använda temat. Är det alltför brett, kan det bli urvattnat. Annika gillar bredden och möjligheter inom "ekosystemtjänster" tillämpligt för de flesta organisationer.

Flera org efterfrågar skolmaterial om ekosystemtjänster. Det finns bra läromaterial från WWF och Naturskyddsföreningen, mfl. Se [Naturens års hemsida](#). Används ekosystemtjänster, begreppet i skolan idag?

3. **Tema 2018**

Vi börjar barinstorma idéer till tema för 2018.

Beslut om tema 2018 bör tas vid det sista mötet 2016.

Förslag:

- Klimat
- Mat, livsmedel, matproduktion (ätbart i naturen, var kommer maten ifrån, miljö- och klimatpåverkan av matproduktion, markanvändning, äta insekter - framtidens mat; hur mycket kastar vi?, försörjning, kulturella aspekter, osv.)
- Människan i naturen
- Vad kan du göra för naturen? Medborgarengagemang
- Hållbar utveckling Hälsa
- Hälsa. Aktiv i naturen

4. **Styrmodell**

CNV har i uppdrag att ta fram förslag på styrmodell för Naturens år, och frågade med anledning av detta aktörerna om deras input.

Mötet efterfrågade inte en styrgrupp. Vissa fördelar skulle finnas, men finns tillräckligt med engagemang för att få bra fart på en styrgrupp? Och tillräckligt stort behov?

En kontinuitet i samordningen vore önskvärd, eftersom man annars får uppstartstid varje år/varje skifte. Uppdraget att samordna nätverket ligger under 2015 på CNV och ska

därefter utvärderas. Det är inte möjligt att låta uppdraget rotera mellan deltagande aktörer: NV kan inte dela ut uppdrag till alla andra organisationer, varför CNV (som samarbetspartner till NV) fick det 2015.

Bakgrund: Tidigare fanns en styrgrupp bestående av aktörer som tex. Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen mfl. Deltagandet i Naturens år var då mer formaliserat med förbindelse att delta, men uppdraget möjligen oklart, styrgruppen undrade vad de hade de för mandat. Närvaron på mötena var lågt, svårt att få till möten och beslut.

Idag, i brist på styrgrupp, fattar Naturvårdsverket beslut om tema. NV har tidigare haft pengar för webbplats. Det skulle finnas fördelar för våra organisationer att ta del i styrgrupp. Ett engagemang behövs.

5. Önskemål inför kommande NÅ-möten?

- PR-byrå
- Naturvårdsverket kan berätta mer utförligt om sitt uppdrag ekosystemtjänster.
- Hur ser Naturvårdsverket på samverkan med civilsamhället?
- Kommunikation.
- Aktörer i nätverket får gärna berätta för oss andra om sina exempel på, erfarenheter av att arbetar med kommunicerar ekosystemtjänster.
- Project Wild Thing

6. Nästa möte sker 11 september hos Hembygdsförbundet, Stockholm.

Vem vill vara värd för årets sista möte, 27 november? Välkomna att höra av er till lana.malmstrom@slu.se

5. Kunskapspass.

Pella Larsdotter Thiel: Hur mycket pengar är Jorden värd? Om värdering och värderingar. Föreläsningen filmades och kommer att publiceras på webben. Mer information och länk kommer.

Anteckningar

Christina Svensson, Centrum för Naturvägledning, CNV med tillägg av Lena Malmström, CNV

Naturens år

Deltagare

Jessica Ångström
Susanne Lundmark
Johan Samuelsson
Maria Lidberg
Claes Enger
Christina Svensson
Tommy Lambrell
Stina Söderkvist
Maria van der Wie
Anette Håkans
Annika Borg
Lena Malmström

Tyresta Nationalpark
ArtDatabanken
ArtDatabanken
Svenska Turistföreningen
Naturhistoriska Riksmuseet
Centrum för Naturvägledning, CNV
Skansen
Naturvårdsverket
Svenska botaniska föreningen
ArtDatabanken
Centrum för biologisk mångfald
Centrum för naturvägledning, CNV

Från lunch och em: Pella Thiel och Per Sonnvik